

OBNOVA Restauratori uselili u crkvu svete Marije Magdalene

Malo je nedostajalo da se pobočni oltari sami ne uruše

STJEPKO GAMBIROZA

Ispituje se stanje brojnih umjetnina

● Cijeli crkveni inventar nastao je u 18. stoljeću, a većina inventara je u prvobitnom stanju. Zadnji cjeloviti radovi izvođeni su samo na kućištu orgulja, dok su se prijašnjih godina radili samo manji radovi na pojedinim skulpturama i slikama, kaže Ksenija Škarić iz Hrvatskog restauratorskog zavoda

Crkva svete Marije Magdalene vjerojatno je najvrjedniji povijesni spomenik na čazmanskom području. U crkvi koja je najstariji sakralni spomenik u Bjelovarsko-bilogorskoj županiji trenutno su u tijeku istraživanja cjelokupnog inventara koje provodi Hrvatski restauratorski zavod, a paralelno s istraživanjem radi se i konzerviranje.

-Od konzerviranja se rade samo osnovne mjere kao hitne intervencije. Osobito na dva pobočna oltara, Krštenja Kristova i Blažene Djevice Marije. Oni su statički najugroženiji i gotovo da su se počeli rušiti te je postojala opasnost da se uruše i nastane neprocjenjiva šteta – otkrila je voditeljica radova Ksenija Škarić iz Hrvatskog restauratorskog zavoda.

Barok i romanika

Inače, Crkva svete Marije Magdalene specifična je i po tome što je izgrađena u roma-

ničkom stilu, a prvotna crkva u središtu Čazme završena je još 1232. godine. No, nakon upada Turaka na ovaj teritorij prvotna crkva je potpuno uništena. Nakon protjerivanja Turaka, crkva je obnovljena i sada je izvana prezentirana u romaničkom, a unutrašnjost je uređena u baroknom stilu te od prvotnog romaničkog unutarnjeg uređenja ništa nije ostalo.

-Cijeli crkveni inventar nastao je u 18. stoljeću, a većina inventara je u prvobitnom stanju. Zadnji cjeloviti radovi izvođeni su samo na kućištu orgulja, dok su se prijašnjih godina radili samo manji radovi na pojedinim skulpturama i slikama. To se restauriralo za pojedine izložbe i nije bilo opsežnih radova koji bi obuhvatili cijeli oltar, već se samo parcijalno radilo na umjetninama – kazala je Škarić i dodala da je posljednja prava restauracija crkve u Čazmi učinjena još u 19. stoljeću.

Voditeljica radova Ksenija Škarić budno pazi da sve protекne u najboljem redu

-Većina inventara obnavljana je oko 1860. godine, a dvadesetak godina kasnije restaurirala se propovjedaonica. Tada je gotovo sve obnavljano, no tada se restauracija radila bitno drukčije nego li se radi danas. Na originalne slojeve nanosio se drugi i umjetnine su se uređivale po tadašnjoj modi, a mi ćemo sada sondirati slojeve na svim materijalima i pokušati dokučiti kako su se te vrijedne umjetnine kroz povijest slagale i kako je zapravo doista izgledalo u originalu – otkrila je Škarić i naglasila da će sami radovi u crkvi u Čazmi potrajati četiri tjedna, a zatim slijedi drugi dio istraživanja.

-Tu se podrazumijevaju laboratorijske analize jer se sada izuzimaju uzorci materijala, pregledava se arhivska građa, proučava dostupna literatura. Objedinjavanjem svih tih nalaza s različitim oltara trebala bi se stvoriti konzistentna priča i pregled radova koji bi sav inventar sagledao kao cjelinu. Ovo je kompletan barokni inventar i barokna unutrašnjost i trebala bi se sagledavati kao cjelina – zaključila je Škarić i naglasila da je kod nas najveći problem što sredstva za izvođenje ovakvih radova obično stižu "na kapaljku" i zato je gotovo nemoguće sve potrebno napraviti od jednom, već se radi u etapama. (sg)